

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

na období od 1.9.2016 do 31.8.2019

Mateřská škola RADOST, Brno, Michalova 2

Školní kurikulum podpory zdraví Mateřské školy RADOST

„Nejsem tady sám“

Úpravy projednány na pedagogické poradě 31.8.2017
Č.j.168/2017

Kurikulum je obsah veškeré zkušenosti, kterou děti získávají v mateřské škole a v činnostech ke škole se vztahujících, její plánování a hodnocení. (Definice kurikula z českého Pedagogického slovníku.)

Toto Kurikulum je určeno nejen pro pedagogické pracovníky, ale i pro rodiče, děti a ostatní zaměstnance MŠ, kteří se na jeho tvorbě podílejí, ale také pro partnery MŠ.

OBSAH

- 1. Představení školy**
 - 1.1. Základní údaje o škole
 - 1.2. Charakteristika a umístění školy
- 2. Charakteristika programu**
 - 2.1. Filosofie vzdělávacího programu a dva integrující úprincipy
 - 2.2. Dlouhodobé záměry rozvoje
- 3. Organizační uspořádání školy**
- 4. Organizace vzdělávání**
- 5. Neformální kurikulum – podmínky vzdělávání**
 - 5.1. Učitelka podporující zdraví
 - 5.2. Věkově smíšené třídy
 - 5.3. Rytmický řád života a dne
 - 5.4. Tělesná pohoda a volný pohyb
 - 5.5. Zdravá výživa
 - 5.6. Spontánní hra
 - 5.7. Podnětné věcné prostředí
 - 5.8. Bezpečné sociální prostředí
 - 5.9. Participativní a týmové vedení
 - 5.10. Partnerské vztahy s rodiči
 - 5.11. Spolupráce MŠ se ZŠ
 - 5.12. Začlenění MŠ do života obce
- 6. Formální kurikulum – obsah vzdělávání**
 - 6.1. Téma
 - 6.2. Podtémata
 - 6.3. Tématické části
- 7. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami**
- 8. Vzdělávání dětí nadaných**
- 9. Evaulace**
 - 9.1. Evaulace třídního kurikula
 - 9.2. Evaulace školního kurikula
- 10. Přílohy Školní řád**
 - Třídní vzdělávací programy

1. Představení školy

1.1. Základní údaje o škole

Mateřská škola byla zřízena k 1.1.1994 jako příspěvková organizace. Její identifikační údaje:

IČ: 49466801

Adresa: 628 00 BRNO, Michalova 2

Telefon. 544210166

e – mail: msradost@sky.cz

Webové stránky: www.msradost.eu

Statutární zástupce: Radomíra Konečná

Zřizovatel školy: MČ Brno – Líšeň, Jírova 2, 628 00 Brno

Zpracovatelé projektu : zaměstnanci školy

1.2. Charakter a umístění školy

Naše mateřská škola, která se nachází v okrajové části Brna – Líšeň, byla postavena účelově v roce 1983. Přestože její umístění je v poměrně rozsáhlém sídlišti s vysokým počtem obyvatel, je MŠ izolována od hlavních komunikací, ale přitom v blízkosti lesa, chráněného území a vodních nádrží.

Budova je dvoupodlažní s vlastní kuchyní a třemi smíšenými třídami o stejné velikosti. V prvním podlaží se nachází třída Pohádka, školní kuchyně s příslušnými sklady, sborovnou a ředitelna. Další dvě třídy Pastelka a Písnička jsou v druhém podlaží, kde také využívají děti společnou chodbu na práci s počítačem a máme zde keramickou dílnu. Budova má jeden centrální vchod zabezpečený elektronickým kódem. Vybavení školní kuchyně se za poslední roky zmodernizovalo, vaříme v nerezových nádobách a v konvektomatu. Postupně se všechny zastaralé chladničky vyměnily za nové. Také nábytek v šatnách a třídách postupně modernizujeme.

Školní zahrada se pyšní vzrostlými listnatými stromy s různými herními kouty, které umožňují dětem pestrost her. Mohou využívat dřevěné herní prvky, hřiště s umělým povrchem, mají vytyčenou trasu pro kola a koloběžky. Hrát si mohou v blátovišti, s vodou v jezírku, na ponku. Mohou pozorovat růst květin na skalce, rozeznávat vůni jednotlivých bylinek na záhonku a ochutnávat některé druhy zeleniny, které samy vypěstují. Nově jsme instalovali na školní zahradu pítka, pro osvěžení v letních měsících.

S dětmi pracuje 6 učitelek, 2 pedagogické asistentky, 2 provozní síly a 3 kuchařky.

Šest let spolupracujeme s Pedagogickou fakultou a umožňujeme praxi studentkám v oboru předškolní pedagogika.

Chápeme MŠ jako součást širší komunity a snažíme se o způsob výchovy a vzdělávání, který vede ke zdravým životním postojům a demokratickým zásadám chování a jednání člověka.

2. Charakteristika programu

2.1. Filozofie vzdělávacího programu a dva integrující principy

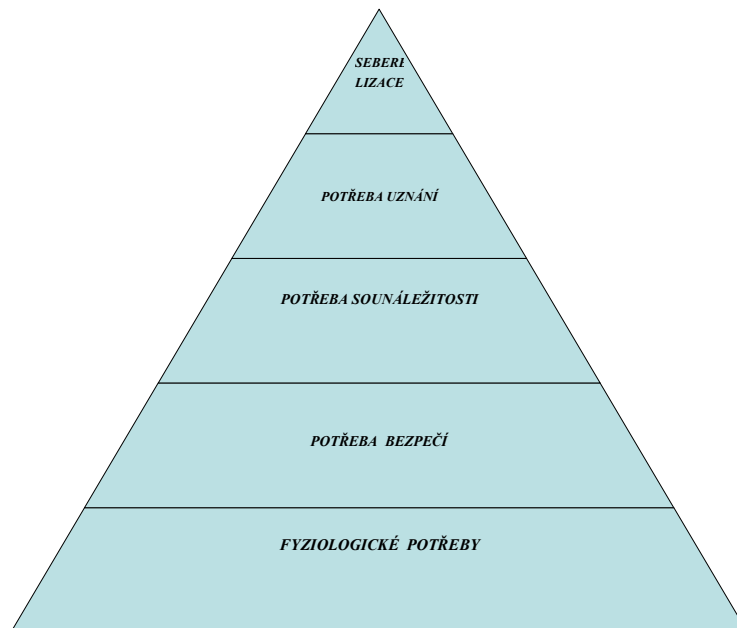
Naše Školní kurikulum vychází z Projektu podpory zdraví v MŠ, který jsme vypracovali a byl schválen 22.4.1997 Státním zdravotním ústavem v Praze. V tříletých intervalech byl evaluován. Poslední Certifikát o zařazení do sítě Projektu PZMŠ v ČR jí byl udělen 1.9.2013. FILOZOFIÍ naší MŠ je holisticko – interakční pojetí zdraví a Školní kurikulum se opírá o Rámcové kurikulum PZMŠ. Je vypracováno na 3 roky (2016 – 2019) a souvisí:

1. s osobnostními potřebami a zájmy dětí (genetické dispozice, vývojové odlišnosti ...)
2. s potřebami společnosti, ve které děti žijí (demokratické uspořádání, potřeby 21. století jako je kooperace, týmová práce, ohrožení dětí sociálně patologickými jevy...)

Základními PRINCIPY kurikula PZMŠ jsou:

1. Respekt k přirozeným lidským potřebám jednotlivce v celku společnosti a světa

- na základě diagnostiky každého dítěte se snažíme naplňovat potřeby jednotlivých dětí podle Maslowovy hierarchie potřeb

- daří se nám naplňovat potřeby z Maslowovy hierarchie, tzn., jsou naplňovány fyziologické potřeby, (pitný režim, svačina dle dokončení činnosti, odpočinek dle potřeby, možnost volného pohybu...)
- všichni (děti, pedagogové, zaměstnanci školy i rodiče) se spolupodílíme na pravidlech soužití a jsme rovnocennými partnery
- sledujeme individuální a věkové zvláštnosti dětí a vedeme o pokrocích dětí a jejich vývoji záznamy

2. Rozvíjení komunikace a spolupráce

- dáváme dětem prostor, aby komunikovaly bez zábran mezi sebou i s dospělými
- podporujeme rozvoj slovní zásoby dětí pravidelnou četbou
- vedeme děti k používání běžných informativních a komunikativních prostředků – encyklopedie, knihy, PC a společenské hry
- jedna paní učitelka má VŠ speciální pedagogiku zaměřenou na logopedii

ZÁMĚRY:

- zaměřit se na etickou výchovu, více podpořit pravidla slušného chování, pozdrav, požádání, poděkování, slovní zásoba dětí, potlačení vulgárních výrazů

2.2. Dlouhodobé záměry rozvoje

Chceme, aby dítě, které odchází z naší MŠ bylo maximálně rozvinuto na základě svých možností a zájmů a to jak po stránce tělesné, psychické, sociální a duchovní. Po dobu docházky do MŠ ho vedeme k tomu, aby získalo předpoklady pro své celoživotní vzdělávání a snáze a spolehlivěji se uplatnilo ve společnosti znalostí.

Snažíme se, aby bylo předškolní vzdělávání prováděno celostně a pokrývalo všechny oblasti rozvoje dětské osobnosti, ve kterých si klademe tyto cíle:

- **Biologická** – dítě je tělesně zdatné, zvládá pohybové a manipulační dovednosti a má zdravé životní návyky a postoje
- **Psychická** – dítě je psychicky zdatné a odolné, uvědomuje si svoji identitu, umí vyjádřit své pocity a přání, přiměřeně řeší problémy a důvěřuje si. Je schopno se na určitou dobu soustředit.
- **Interpersonální** – dítě navazuje vztahy s jiným dítětem či dospělým, vzájemně komunikuje
- **Socio-kulturní** – dítě zvládá soužití ve společenství ostatních lidí dle dohodnutých pravidel a samo se podílí na utváření společné pohody ve svém sociálním prostředí
- **Enviromentální** – dítě má elementární povědomí o okolním světě a jeho dění a vlivu člověka na životní prostředí

3. Organizační uspořádání školy

Podrobně se tímto bodem zabývá Školní řád, který je přílohou tohoto dokumentu. Rámcové uspořádání dne je následující:

06.30 – v tuto dobu se mateřská škola otvírá a všechny děti se schází v určené třídě.

07.00 a 7.30 – v této době se děti rozchází do svých tříd, kde probíhají spontánní i řízené činnosti. Cvičení tchaj-t'i a grafomotorika probíhá 1x týdně, práce s keramickou hlinou a cílené vycházky za poznáním blízkého okolí jsou zařazovány 1x měsíčně. Pravidelně každý měsíc děti zhlédnou divadelní představení.

08.45 – od této chvíle mohou děti svačit do 9.15 h.

10.00 – v tuto dobu odcházíme ven. Pokud je hezké počasí (zejména v letních měsících), chodíme ven již dříve.

12.15 – nastává čas oběda. Do jídelničku jsou zařazována jídla racionální výživy. Děti si polévku nalévají samy a o velikosti porce se radí s kuchařkou.

12.45 – po obědě si děti čistí zuby a jdou odpočívat, v Písničce jsou soustředěni předškoláci, kteří se nepřevlékají do pyžama, pouze si 30 minut odpočinou na lehátku

13.30 – předškoláci odcházejí ven, a děti, které odpočívají na lehátkách a neusnuly, vstávají a věnují se klidným činnostem a hram, aby nevzbudily kamarády.

14.45 – 15.15 děti mohou opět svačit.

16.30 – do této doby si děti hrají ve třídě nebo v teplých dnech na zahradě a postupně odchází domů.

Nedílnou součástí života mateřské školy jsou **tradice**, které jí dodávají charakteristické rysy. U nás to jsou:

OSLAVY NAROZENIN – pro oslavence děti kreslí výkresy s přáním, které učitelka sváže do pamětní knížky s logem třídy, a dítě pro nás připraví s maminkou pohoštění.

PODZIMNÍ OPEKÁNÍ BRAMBOR – v odpoledních hodinách se společně s rodiči rozloučíme s létem a přivítáme nový školní rok a to úklidem šk. zahrady a poté táborákem, zveme i děti, které už jsou v 1. třídě

PODZIMNÍ TVOŘENÍ – akce kterou si organizují rodiče (květiny z listí, dyňování, košíky z papíru...) dle návrhu maminek

POSVÍCENÍ – lampiónový průvod s následným pohoštěním, které připraví rodiče ve spolupráci s kuchařkami

VÁNOČNÍČEK – dramatizace dětí s vánoční tematikou, tvořivé dílny na třídách pro rodiče a děti, vánoční pohoštění

KARNEVAL – jak děti, tak i dospělí se obléknou do masek a celý den se radují, tancují a zpívají.

POCHOVÁVÁNÍ MORANY – sobotní výlet s rodiči

SOBOTNÍ BRIGÁDA – zapojení rodičů do oprav a nátěrů jak v interiéru, tak na školní zahradě

PÁLENÍ ČARODĚJNIC – na školní zahradě „spálíme babu“, plníme čarodějnické úkoly, opékáme špekáčky, zpíváme s kytarou

MÁMĚ PRO RADOST – ke Dni matek děti připraví pohoštění, ale také maminkám předvedou, co již dokáží a zahrají si s nimi.

VÝLETY – v květnu chodíme 1x týdně na polodenní výlety, kde se děti seznamují s okolím svého bydliště a pozorují rostliny a různá zvířata

TÁTO POJĎ SI HRÁT – tátové během celého dne s dětmi tvoří a vyrábí a společně si s dětmi připomenou svůj svátek

ROZLOUČENÍ S PŘEDŠKOLÁKY – pasování předškoláků rytířem, táborák

4. Organizace vzdělávání

MŠ má tři věkově smíšené třídy po 28 dětech, kde jsou zpravidla od 3 do 6 let, složení třídy se nemění jen se doplní nové děti za ty co odešly do ZŠ. Děti do jednotlivých tříd se rozdělují tak, aby byl vyvážen počet chlapců a dívek a přibližně stejně velké jednotlivé věkové skupiny, sourozenci a kamarádi se zařazují dle přání rodičů. Děti se během dne mohou v jednotlivých třídách navštěvovat.

Každá třída má pravidla soužití, kterými se řídí děti, zaměstnanci školy i rodiče. Pravidla si děti společně s učitelkou vytváří samy dle situace a charakteru třídy

Třídy jsou rozděleny na hrací kouty s danými pravidly, k systematickosti jejich využívání mají děti zaveden značkový systém propojený do všech tříd.

V každé třídě realizujeme doplňkový program – grafomotorika pro předškoláky a cvičení tchaj-ťi, práce s keramickou hlinou

V pedagogickém kolektivu máme logopedku, která pracuje s dětmi individuálně na nápravě řeči.

K pobytu venku využíváme zpravidla školní zahradu, která je dostatečně vybavena dřevěnými herními prvky a různými přírodními kouty, kde se mohou děti rozvíjet. Ke každé tematické části si plánují třídy cílenou vycházku.

Vzdělávání individualizujeme dle potřeb a možností dětí.

Individuální vzdělávání je umožněno dětem poslední rok před nástupem do ZŠ. Podmínky jsou podrobně popsány ve školním řádu

5. Neformální kurikulum – podmínky vzdělávání

V této části je uvedena charakteristika podmínek, jak jsou v naší MŠ realizovány. Zjištění se opírají o výsledky evaluace (vlastního hodnocení školy) minulého školního vzdělávacího programu (2013 – 2016) Současně se zde objevují záměry, jak podmínky zlepšit a tak zkvalitnit úroveň vzdělávání.

5.1. Učitelka podporující zdraví

- svým životním stylem se snažíme jít dětem příkladem
- využíváme nové poznatky ze seminářů
- využíváme poznatky ze stáže v MŠ podporující zdraví
- zapojili jsme se do sdružení Pavučina - podpora environmentální výchovy
- využíváme pozitivní komunikaci - nepoužíváme zápory
- všechny pedagogické pracovnice mají předepsanou odbornou kvalifikaci

ZÁMĚRY

- **účast na seminářích zabývajících se syndromem vyhoření**

5.2. Věkově smíšené třídy

- uvědomujeme si důležitou roli MŠ při socializaci dítěte
- věkové skupiny ve třídách se snažíme rozdělovat rovnoměrně
- děti dochází po celou dobu docházky do stejné třídy – se stejnými kamarády a alespoň jednou učitelkou
- nebráníme se integraci a dětem z různých etnik
- vytváříme podmínky pro děti nadané a děti netřileté

Záměry

- **podpora dětí z romského etnika**
- **další vzdělávání a získávání zkušeností v práci s dětmi s PAS**

5.3. Rytmický řád života a dne

- děti přichází do MŠ podle potřeb rodiny a adaptace probíhá individuálně, dle potřeb dítěte a možnosti rodičů
- v průběhu dne mají dostatek času na spontánní činnosti, sportovní vyžití, ale i odpočinek
- spontánní a řízená činnost je vyvážená, individuální práce s jednotlivci i ve skupině

5.4. Tělesná pohoda a volný pohyb

- děti se mohou volně pohybovat po celé budově

- na třídách mají k dispozici množství tělovýchovného náradí a náčiní (horolezecká stěna, lano na houpaní, rehabilitační bazén, balanční míče...)
- v každé třídě jsou relaxační pomůcky
- v průměru za šk. rok pobýváme s dětmi 5,5 h denně venku

ZÁMĚRY:

- **více zařazovat relaxační chvílky a hry na zklidnění dětí**
- **zařazovat řízené činnosti na školní zahradě s přihlédnutím k individualitě dětí**
- **ve všech třídách zřídit relaxační koutek**

5.5. Zdravá výživa

- jídelníček je sestavován na základě racionální výživy
- preferujeme samostatnost dětí (nalévají si polévku, mazání chlebů 1x týdně)
- zajišťujeme pitný režim (voda, bylinkové čaje, pítka na šk.zahradě)
- kupujeme biopotraviny
- vaříme v konvektomatu
- zařazujeme různé druhy pečiva
- zařazujeme na svačiny obilné kaše
- denně je podávána čerstvá zelenina a ovoce
- pravidelně připravujeme ochutnávku pro rodiče (pomazánky, saláty, nabídka receptů)

ZÁMĚRY:

- **zapojit se do projektu „zdravá školní jídelna“**
- **pravidelné využívání klíčících misek**
- **využívání vypěstovaných bylinek na školním záhonku ve školní kuchyni**

5.6. Spontánní hra

- děti mají dostatek herních i pracovních koutů
- dáváme přednost variabilním hrám i hračkám, které podněcují fantazii a tvořivost dětí a přírodním materiálům
- děti mají hračky na dohled i na dosah, jsou podnětné, funkční
- využíváme vhodných příležitostí k obohacení, rozšiřování a prohlubování her
- neukončujeme hru násilně, její trvání je věcí dítěte, dáváme prostor k ukončení hry
- vyhýbáme se jakékoli manipulaci s dítětem

ZÁMĚRY:

- **více se zaměřit na úklid, zapojení všech dětí**

5.7. Podnětné věcné prostředí

- velikost nábytku odpovídá různým věkovým skupinám
- školní zahrada má dřevěné vybavení, skalku, bylinkový záhon, ponk, blátoviště a umožňuje různorodé činnosti
- výzdoba tříd dětskými výtvary odpovídá aktuálně probíraným tématům
- kouty pro jednotlivé typy her a činností jsou odděleny do tzv. zón
- umožňujeme na třídách integraci (nástěnka, dítě má své místo, nebráníme se specifikám)

5.8. Bezpečné sociální prostředí

- V MŠ panují partnerské vztahy na základě úcty mezi všemi (děti – učitelky, zaměstnanci – rodiče, učitelky – ostatní zaměstnanci)
- pro všechny zaměstnance MŠ proběhl seminář – Komunikace na pracovišti
- MŠ je otevřená jak rodičům, tak ostatním partnerům
- dospělí v MŠ jdou příkladem dětem svým prosociálním chováním
- preferujeme ocenění (u dětí i dospělých) před výtkami, kritikou či tresty
- na třídách jsou vytvořena pravidla soužití – např. pomáhat ostatním, rozdělit se o hračku, dokončit započatou práci, používat vhodná slova, ale i intenzitu hlasu, mám právo říct NE...

ZÁMĚRY:

- **působit na rodinu – vhodné pořady pro děti, kontrola slovníku před dětmi**

5.9. Participativní a týmové vedení

- každý zná své kompetence (Pracovní náplň, Řád školy)
- dospělí ví, že jsou tu pro děti
- společně plánujeme (s rodiči, dětmi)
- máme vypracovaný informační systém
- problémy řešíme

Ředitelka:

- respektuje názory a náměty svých spolupracovníků
- vytváří podmínky pro další studium
- je spravedlivá v hodnocení lidí a oceňování jejich výsledků
- zveřejňuje pravdivé informace o tom, co je skutečně realizováno
- provádí kontrolu a vyhodnocuje efektivitu práce

ZÁMĚRY:

- **Zavést deník odměn pro všechny zaměstnance**

5.10. Partnerské vztahy s rodiči

- rodiče vstupují do tříd a využívají možnost si hrát
- konzultujeme s nimi vzdělávací záměry a individuální pokroky dětí
- každý měsíc je společná akce s rodiči
- nabízíme rodičům semináře
- rodiče pořádají pro děti zábavné akce
- zavedli jsme třídní deníky na víkendové zážitky v rodině
- nabízíme HH

ZÁMĚRY:

- **nabízet rodičům na HH krátké nahrávky dětí**

5.11. Spolupráce MŠ se ZŠ

- s dětmi děláme testy „Předcházíme poruchám učení“ s jejichž výsledky seznamujeme rodiče
- ve spolupráci s učitelkou ZŠ organizujeme edukačně stimulační skupiny
- navštěvujeme s dětmi ZŠ
- seznamujeme ZŠ se svým vzdělávacím programem
- usilujeme o zpětnou vazbu ze ZŠ
- v rámci sídliště organizujeme schůzku pro rodiče se zástupci ZŠ
- pořádáme pracovní setkání s řediteli ZŠ a MŠ v naší městské části

5.12. Začlenění MŠ do života obce

- zřizovatel je pravidelně seznamován se záměry MŠ
- pravidelně se setkáváme na společných poradách
- spolupráce s MU – fakultní škola
- spolupráce s SPC Veslařská a Štolcova
- jsme zapojeni do sbírky plastových vršků pro postižené dítě v naší městské části

ZÁMĚRY:

- **prostřednictvím článků v místním tisku seznamovat veřejnost s činností MŠ**

6. Formální kurikulum – obsah vzdělávání

Formální kurikulum je systematické a promyšlené plánování činností, které učitelka připravuje pro rozvoj jednotlivých dětí na základě jejich dobrého poznání.

6.1. Téma

Téma se shoduje s filozofií podpory zdraví v MŠ a jeho ústřední myšlenka nás provází všemi podtématy a tématickými částmi, vypracovávanými písemně na třídách v tzv. TRÍDNÍM KURIKULU. Obsah vzdělávání je plánován na tři roky – konkrétní kompetence naplňované v příslušném roce jsou uvedeny v Ročním plánu. Jsou chápány jako prioritní, jimiž se budeme v daném roce zabývat hlouběji. Rozvíjeny jsou však všechny kompetence prostřednictvím neformálního kurikula (tzn. podmínek) a v souvislosti s individualizací vzdělávání na základě poznávání dětí a vedení záznamů o jejich vývoji.

6.2. Podtémata

Vzdělávací obsah je uspořádán do 5 podtémat, která byla odvozena na základě pěti hledisek. Ta vznikla v souladu s osobnostními a celospolečenskými cíli (viz výše), které směřují k výchově nezávislého a zodpovědného člověka, který bude umět žít v harmonii sám se sebou, s ostatními lidmi i s přírodou a bude své prostředí aktivně ochraňovat. Jde v podstatě o pět obecných okruhů, které zasahují všechny oblasti vzdělávání včetně kompetencí, kterých by mělo dosáhnout dítě odcházející z naší MŠ, na základě svých možností.

Jedná se o hlediska *identita, společenství, příroda, aktivita, zdravý životní styl*, která vymezují nabídku činností a charakterizují smysl a obsah jednotlivých podtémat. V rámci daného podtématu budeme dětem vytvářet příležitosti, využívat situace, navozovat události a připravovat takovou vzdělávací nabídku, která se k příslušným hlediskům vztahuje.

Z jednotlivých podtémat s přidělenými kompetencemi budou jednotlivé třídy čerpat náměty, náplň i cíle pro tématické části realizované na třídě. Teprve v nich dojde k námětovému zpřesnění a ke konkretizaci obsahu, neboť budou reagovat na skutečné situace a potřeby dětí.

1. Podtéma: “Poznávám sám sebe”

Obsah:

- **poznávání vlastní identity, rozlišování možných rolí, seznamování s tělem, rozlišování pohlaví, poznávání částí těla a jeho funkcí**

Kompetence:

- má základní poznatky o lidském těle a jeho hlavních funkcích (1.1)
- chápe, že když je člověk nemocen (krátkodobě, dlouhodobě, akutně, chronicky), nemůže dělat řadu věcí, které dělá rád a které patří k jeho životu (2.4.)
- umí se citově vyrovnat s novými situacemi v rámci běžného života dítěte svého věku (3.4.)
- nemá obavu ze změny, přijímá ji jako běžnou součást života (3.7.)
- má vytvořeny základní návyky sebeobsluhy a osobní hygieny (4.1.)
- dovede označit svoje potřeby (tělesné, psychické, sociální, etické) a přizpůsobit jim své chování (4.2.)
- poznáváním sebe sama vytváří pravdivý obraz o sobě, své identitě, vlastnostech (temperament), sklonech a schopnostech (5.1.)

- chápe, že tělesná aktivita, zdravá výživa, spánek a odpočinek přispívají k dobré náladě a spokojenosti (5.3.)

2. Podtéma: “Nejsem na světě sám”

Obsah:

- **poznávání změn a dějů ve společenstvích, kde žije (MŠ, rodina), seznamování s různými profesemi, pěstování tolerance vůči jakékoliv odlišnosti**

Kompetence:

- uvědomuje si, že lidé jsou různí a liší se podle řady znaků (pohlaví, věku, jazyka, kultury, etnika, rasy, náboženství, sociálního zázemí, životní úrovně) (1.7.)
- ví, že když řešení problémů přesahuje jeho síly, má se obrátit o pomoc na osobu ze svého nejbližšího okolí (3.2.)
- umí vyjádřit, co se mu líbí, co ne, vysvětlit proč (4.6.)
- snaží se ovládat intenzitu emocí, které by škodily jemu nebo okolí (5.2.)
- chápe, že lidé mají různé pocity, emoce a city, dovede je rozpoznávat a pojmenovat (5.4.)
- komunikuje, dokáže se dohodnout i v případě problémové situace, také dát najevo odmítavý názor nebo postoj (5.6.)
- dovede požádat o pomoc, když je v nouzi (5.8.)
- má vytvořené základní návyky společenského chování (6.1.)
- je ochotno vysvětlovat svůj názor i naslouchat jiným (6.2.)
- je schopno elementární spolupráce ve dvojici, skupině dětí (6.4.)
- dovede se vyjádřit a domluvit s dětmi a dospělými (6.5.)
- prožívá vztah k lidem, sounáležitost s různými společenstvími (7.2.)
- uvědomuje si, že každý má nějaká práva a povinnosti (7.4.)
- u druhých respektuje a toleruje potřeby a individuálně odlišné způsoby jejich uspokojování (7.5.)

3. Podtéma: “Co se děje kolem mě”

Obsah:

- **seznamování s živou a neživou přírodou – její ochranou**

Kompetence:

- má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, dovede se ptát (1.5.)
- je zvědavý, má touhu poznávat (3.1.)
- rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti (3.3.)
- v běžných životních situacích předvídá následky a přijímá konkrétní důsledky svých činů, svého chování (4.4.)
- dovede sdělovat události a příhody, které se mu staly (5.5.)
- chce poznávat své okolí, svět (7.1.)
- má zájem pochopit jevy kolem sebe, ptá se (7.6.)

4. Podtéma: “Pomáhám dělat svět hezčí”

Obsah:

- **praktické řešení problémů, využívání alternativ, třídění a zpracovávání odpadových materiálů**

Kompetence:

- rozlišuje lidské aktivity na ty, které mohou zdraví člověka, přírody podporovat, a ty, které mohou zdraví poškozovat (1.4.)
- podporuje konkrétními činnostmi vlastní zdraví i zdraví ostatních, přírody (2.5.)

- k problémům přistupuje aktivně, organizuje své činnosti, nečeká, že jeho problémy bude řešit někdo jiný (3.5.)
- řeší jednoduché problémy, má představu o tom, že většinu problémů může řešit více způsoby (3.6.)
- dovede vyvinout úsilí, pokud chápe smysl své činnosti, vytrvá u ní, dokončuje ji (4.5.)
- má zvnitřněnou potřebu řádu, aktivně se podílí na tvorbě pravidel. Přijatá pravidla se snaží plnit (5.7.)
- dovede zvládnout jednoduché zátěže a překážky (5.9.)
- chová se vstřícně a nabízí pomoc tam, kde vidí, že je třeba (6.5.)
- chápe, že svým chováním a skutky nemá omezovat druhého, dbá pravidel soužití (6.6.)
- uvědomuje si, že svým chováním může spoluvytvářet prostředí pohody (6.7.)
- chová se vstřícně a je ochotné pomoci tam, kde je třeba, zvládá jednoduché činnosti v péči o nejbližší prostředí a potřeby druhých (7.3.)
- prožívá vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou neživou i živou (7.7.)
- ochraňuje přírodu, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje (7.8.)

5. Podtéma: “Vím, jak zdravě žít”

Obsah:

- **osvojování poznatků o tom, co zdraví podporuje, ochrana zdraví před nebezpečnými vlivy**

Kompetence:

- vnímá, že člověk může mít potíže se zdravím tělesným, ale také duševním a že tyto potíže spolu mohou souviset (1.2.)
- rozumí tomu, že způsob, jakým se člověk chová a žije, má vliv, špatný nebo dobrý, na jeho zdraví (1.3.)
- má vytvořenu představu o pojmu závislost a o věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, drogy, hry na automatech) (1.6.)
- vnímá, že všechno na světě má vztah ke zdraví, buď ho podporuje, nebo poškozuje (2.1.)
- rozlišuje dobro a zlo a dovede obě etické kategorie vidět ve vztahu ke zdraví (2.2.)
- chápe, že zdraví není samozřejmost a musí je chránit (2.3.)
- má vytvořenu představu o zdravé životosprávě (2.6.)
- odhaduje rizika ohrožující jeho zdraví a bezpečnost (4.3.)

6.3. Tématické části

Plánování na třídách musí vždy vycházet z diagnostiky dětí a zpětné vazby předcházející tématické části. Je vedeno písemně na formuláři k tomu určeném.

Plánování a realizace tématických částí jsou prováděny podle následujících zásad:

- časové období jednotlivých tématických částí je odvozeno od náročnosti tématu a zpětné vazby dosažených výsledků práce s dětmi, ale vzhledem k propojenosti tříd by mělo začínat a končit ve stejnou dobu
- kompetence a dílčí cíle jednotlivých oblastí tématické části plánují všechny učitelky v MŠ společně na základě cílů Ročního plánu

- plánované činnosti jednotlivých oblastí vychází z podmínek třídy, měly by nést znaky prožitkového učení (spontaneita, objevnost, komunikativnost, prostor pro aktivitu a tvořivost, celostnost) a připravují je společně učitelky na třídě
- každodenní nabídka činností by měla odpovídat 7 typům inteligence
- k preferovaným činnostem patří **spontánní hra, experimentace, psychomotorická cvičení, výlety, exkurze, kooperativní hry, práce s encyklopediemi, třídění odpadu, ruční práce s přírodním a odpadovým materiálem**
- k nadstandartní činnosti, za jejichž obsahovou náplň zodpovídají pověřené učitelky patří **grafomotorika, cvičení tchaj-t'í, práce s keramickou hlinou, logopedie**
- uplatňujeme metody práce mezi něž patří **komunitní kruh, tvořivá dramatika, prožitkové učení**
- učitelky myslí na to, že nejlépe se děti učí od sebe navzájem, takže kdykoli to situace umožňuje, dávají tomuto učení prostor (tzv. sociální učení)

7. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Rámcové cíle a záměry jsou pro vzdělávání všech dětí společné, pouze je přizpůsobujeme dětem tak, aby vyhovovaly jejich potřebám a možnostem.

Pokud je to důvodné, je poskytována dítěti přímá podpora, a dále postupujeme dle legislativy. Naše mateřská škola není bohužel bezbariérová, vchod do budovy i na zahradu je po schodech, z toho důvodu nemůžeme vzdělávat děti s těžkým tělesným a zrakovým postižením.

Vzdělávání dětí ze socio- kulturně znevýhodněného prostředí, děti s oslabeným rodinným zázemím, či děti které pocházejí z jazykově odlišného prostředí a které nemluví jazykem, v němž probíhá vzdělávání, se uskutečňuje podle požadavků RVP PV. Naše mateřská škola má podmínky pro vzdělávání těchto dětí. Pedagogové pravidelně sledují vzdělávací pokroky dětí.

8. Vzdělávání dětí nadaných

Každé dítě má možnost se individuálně projevit v rámci realizace podmínek Pravidelným sledováním individuálních vzdělávacích pokroků u dětí je možné odhalit mimořádné schopnosti či mimořádné nadání dětí.

Znaky nadaných dětí

- Předčasnost. Dítě první kroky ve zvládnání určité oblasti činí dříve, než je běžné u vrstevníků, dříve se naučí mluvit, číst, psát, počítat.
- Trvá na vlastním tempu a postupu. Učí se rychleji než ostatní děti, potřebuje minimální pomoc dospělých, většinou se učí sami.
- nezávisle objevuje pravidla a nové způsoby řešení, je tvořivé.
- Má vynikající paměť a umí používat informace.
- Má rychlé myšlení, může strávit více času plánováním, ale pak se rychleji učí.
- Zpracovává problémy – zjišťuje, co je a co není důležité, rychleji se dobere podstaty věci.
- Dává přednost složitosti – má tendenci dělat hru složitější, aby byla zajímavější.

K zajištění mnohostranné a pestré vzdělávací nabídky na škole nabízíme:

- kvalifikovanost učitelek
- vhodné výchovné a výukové programy
- hry s písmenky a číslicemi
- volný přístup k výtvarným a tvořivým pomůckám a výtvarnému materiálu
- pohybové a pěvecké činnosti, hru na rytmické hudební nástroje
- dostatek tělovýchovných pomůcek a tělovýchovného náradí ve třídě i na školní zahradě
 - volný přístup k encyklopediím a knihám
 - volný přístup k pokusům, koutky živé přírody aj.
 - volný přístup k hračkám a stavebnicím
 - využívání loutek a maňásků
 - speciální hry na rozvoj matematické gramotnosti

9.Evaluace

Součástí každého Ročního plánu je plán cílů a úkolů v oblasti evaluace pro příslušný školní rok společně s termíny jejich plnění a zodpovědností jednotlivých pracovníků MŠ.

Evaluace i autoevaluace vychází z:

- pozorování dětí, záznamy, portfolio (učitelky na třídách)
- rozhovorů a anket rodičů (ředitelka)
- rozhovorů a rozborů při pedagogických radách (ředitelka + učitelky)
- hospitační činnosti ředitelky
- vnější hodnocení (ČŠI, zřizovatel)

9.1.Evaluace třídního kurikula

a) Autoevaluace (hodnocení vlastní práce učitelky)

- *1x ročně písemně* podle předtištěného manuálu hodnotí všechny učitelky

b) Zpětná vazba tématických částí

- *průběžně* vyhodnocujeme jak zvolené činnosti napomohly naplnění cílů.
- *po ukončení každé tématické části* (písemně přímo do plánu tém. Části všechny uč.).

Zpětnou vazbu provádíme na základě ukazatelů dosaženého vzdělávání, hodnotí všechny učitelky

c) Vedení záznamů o dětech

- společně s rodiči vypracují učitelky na třídách *při nástupu dítěte do MŠ* "Vstupní záznam" podle manuálu.
- *minimálně 1x měsíčně* zaznamenávají všechny učitelky projevy dětí = POPISNĚ, EMPATICKY, především POZITIVA na základě pozorování (slouží jako podklad záznamů o vývoji dítěte).
- *minimálně 2x do roka* zapisují učitelky vývoj dítěte v jednotlivých oblastech, v případě potřeby častěji do předtištěného formuláře na základě manuálu RoK.
- *učitelky na třídách vedou* dětské PORTFOLIO (po dobu jeho docházky do MŠ) = vybrané práce dětí (především výkresy) opatřené našimi komentáři a daty pořízení.
- s předškolními dětmi provádí v září učitelky na třídách testy "Předcházíme poruchám učení." S výsledky testů seznámíme rodiče a dohodneme se na společném postupu individuálního rozvoje.
- společně s rodiči vypracují učitelky pro děti s odkladem ŠD „Individuální plány”

Pro sledování vývoje dítěte je důležité znát výchozí vývojový stupeň dítěte a k němu potom hodnotit pokrok dítěte (nikoliv konfrontovat s úrovní vrstevníků). Mapujeme, v čem je dítě úspěšné. Zjišťujeme, v čem má problémy a z toho vyvozujeme důsledky pro svoji práci s tímto konkrétním dítětem.

d) Hodnocení třídního kurikula

- *2x ročně (pololetí, konec šk. roku)* provádí společně učitelky na třídách vyhodnocení třídního kurikula na základě manuálu.

